

Παγκόσμια Ημέρα Ενάντια στα Ναρκωτικά

Μια δετική προσέγγιση

● Του Γεώργιου Κόκκινου

Λειτουργού Γραφείου Πρόληψης ΥΚΑΝ

Το 1978 η ολομέλεια του ΟΗΕ καθιέρωσε την 26η Ιουνίου κάθε έτους, Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών.

Μια ημέρα που θα πρέπει να στοχεύει στο συλλογισμό, την ανασκόπηση, την κριτική, την αναθεώρηση και την ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου όσον αφορά το πρόβλημα της εξάρτησης. Είναι μια μέρα που σίγουρα θα ακουστούν αρκετά απαισιόδοξα μηνύματα, σκιαγραφώντας με αυτό τον τρόπο τα αρνητικά που διακατέχουν την Κυπριακή Κοινωνία. Πιθανόν να αποδοθούν ευθύνες και να υπάρξει προσπάθεια αλληλοκατηγορίας κάποιων για το πρόβλημά μας.

Σε αυτή την πιθανή εικόνα, θα γίνει προσπάθεια να δοθεί μια νότα αισιοδοξίας γιατί πιστεύω ότι έχουν γίνει πολλά για την αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου. Βέβαια, είναι δύσκολο να ισχυριστεί κάποιος ότι το φαινόμενο των ουσιοεξαρτήσεων δεν ταρακουνά συθέμελα, εδώ και χρόνια την κοινωνία μας, αλλά θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι δεν είναι πρόβλημα χωρίς απάντηση. Αν μελετηθεί σφαιρικά, αν οπλίσουμε τον εαυτό μας με κουράγιο, υπομονή και μεθοδικότητα και με τη βοήθεια των ειδικών, σίγουρα θα μπορέσουμε να έχουμε κάποιες διεξόδους.

Είναι αλήθεια, ότι η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε τη δεκαετία του ογδόντα και ενενήντα με τη λήψη προληπτικών τουλάχιστον μέτρων, για την αντιμετώπιση της διάδοσης των ουσιοεξαρτήσεων, δυσκόλεψε ακόμη περισσότερο την κατάσταση.

Παρόλα αυτά, η σύσταση του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου στις αρχές του 2000 και λίγο αργότερα του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφό-

ρησης για τα Ναρκωτικά (Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν.), έδωσαν το έναυσμα για την καταγραφή των πρώτων σταθερών βημάτων σωστής πολιτικής προσέγγισης για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Έκτοτε, έχει καταγραφεί η πρώτη Εθνική Στρατηγική της Κύπρου και έχει με αυτό τον τρόπο, σκιαγραφηθεί το θεωρητικό πλαίσιο όπου όλες οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες έχουν υιοθετήσει. Έχει συνταχθεί, καταγραφεί και έχει εφαρμοστεί το Σχέδιο Δράσης του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου 2004 -2008, όπου πια και αφού είμαστε στη λήξη του, μπορούμε να δούμε αν έχει επιτελεσθεί έργο.

Επιπρόσθετα και ως συνέπεια λειτουργίας των πιο πάνω υποδομών, βλέπουμε σήμερα να υπάρχει μια γενική αφύπνιση και ευαισθητοποίηση τόσο της πολιτικής ηγεσίας του τόπου όσο και της ίδιας της κοινωνίας για το υπό αναφορά θέμα. Μπορεί με βεβαιότητα να αναφερθεί, ότι η Κυπριακή Κοινωνία περνώντας μέσα από το στάδιο άρνησης και αποδοχής του προβλήματος και σίγουρα μέσα από το στάδιο του πανικού, έχει φτάσει σήμερα στη φάση της ψύχραιμης αντιμετώπισης του φαινομένου. Το πιο πάνω αποδεικνύεται έτσι και αλλιώς με τη δημιουργία των κατάλληλων υποδομών ή και τη σωστότερη και επαγγελματικότερη λειτουργία άλλων.

Έχουν γίνει, ίσως για πρώτη φορά, έρευνες γενικού πληθυσμού όπου έχουν καταγραφεί οι τάσεις του προβλήματος στην Κύπρο. Μέσω αυτών των ερευνών, ξέρουμε και μπορούμε να συγκρίνουμε την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην Κύπρο με άλλες, κυρίως ευρωπαϊκές χώρες.

Η εικόνα, πιστεύετέ με, δεν είναι αποκαρδιωτι-

κή. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέχονται από το Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν.

1 Η Κύπρος εμφανίζει πολύ χαμηλότερα ποσοστά χρήσης παράνομων ουσιών στον γενικό πληθυσμό, σε σύγκριση με τις περισσότερες χώρες. Σύμφωνα με την επιδημιολογική έρευνα του 2006 έχουν δοκιμάσει παράνομες ουσίες το 6,6% των Κυπρίων, πράγμα που καταδεικνύει ότι τα εξαρτημένα άτομα είναι σε ακόμα πιο χαμηλά ποσοστά.

2 Ο μέσος όρος ηλικίας έναρξης της χρήσης είναι υψηλός. Για παράδειγμα ο μέσος όρος έναρξης της χρήσης της κάνναβης είναι το 20ο έτος της ηλικίας κάποιου, δηλαδή παρόλο που υπάρχουν άτομα μικρότερης ηλικίας που αρχίζουν τη χρήση της κάνναβης, εντούτοις αυτά αποτελούν τη μειοψηφία.

3 Όσον αφορά τη χρήση παράνομων ουσιών εξάρτησης στο μαθητικό πληθυσμό, τα στοιχεία δείχνουν ότι μόνο το 3,3% των μαθητών έχουν δοκιμάσει παράνομες ουσίες (χωρίς να καταγράφεται το είδος της ουσίας), άρα και σε αυτή την περίπτωση πιστεύεται ότι πολύ μικρό ποσοστό των μαθητών είναι εξαρτημένοι στις ουσίες.

4 Όσον αφορά τους θανάτους που προέρχονται έμμεσα ή άμεσα από τη χρήση παράνομων ουσιών, σημειώνεται ότι η Κύπρος ακόμα μέχρι και πέρσι συγκαταλεγόταν ανάμεσα στις πρώτες χώρες της Ευρώπης ανά 100.000 κατοίκους. Με την υιοθέτηση

όμως νέων θεραπευτικών προσεγγίσεων και την παροχή, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, υποκατάστατα των ουσιών, έχει παρατηρηθεί τουλάχιστον για το πρώτο τετράμηνο του 2008, μια σημαντική μείωση όσον αφορά τους θανάτους. Πιστεύεται ότι η πιο πάνω προσέγγιση, τουλάχιστον μεσοπρόθεσμα, θα έχει ευεργετικά αποτελέσματα στην υγεία και την ίδια την ζωή των χρηστών.

5 Ένα άλλο σημείο που θα πρέπει να περιληφθεί μέσα στα θετικά είναι και η προσπάθεια που άρχισαν πολλοί κυβερνητικοί και μη φορείς για εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης. Ιδιαίτερα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε σχετικά μικρό χρονικό διάστημα έχει υιοθετήσει προγράμματα που δεν έχουν μόνο την πρόληψη της χρήσης αλλά γενικά την προαγωγή υγείας και ασφάλειας των παιδιών. Το ίδιο συμβαίνει και με άλλους φορείς όπως είναι η Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών και ο Οργανικός Νεολαίας.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επανατονίσω ότι δεν θα πρέπει να είμαστε απαισιόδοξοι όσον αφορά στα ναρκωτικά, αλλά ας συνεχίσουμε και ας εντεινουμε τις προσπάθειες αντιμετώπισης του φαινομένου. Η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση όλων συντελεί ενεργά στην προσπάθεια αυτή. Όλοι γνωρίζουμε ότι χρειάζονται να γίνουν ακόμη πιο πολλά, αλλά αυτά δεν μπορεί να γίνουν από τη μια μέρα στη άλλη.

Υπομονή λοιπόν...όλοι μαζί θα τα καταφέρουμε. ■